

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-796/24-H
Sp. zn. ČŠIH-S-163/24-H

Název	Základní škola a Mateřská škola Lukavice, okres Rychnov nad Kněžnou
Sídlo	Lukavice 43, Lukavice 516 03
E-mail	zslukavice@seznam.cz
IČO	70 979 669
Identifikátor	600 097 323
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Alena Kroužková
Zřizovatel	Obec Lukavice
Místo inspekční činnosti	Lukavice 43, Lukavice 516 03
Inspekční činnost na místě	14. 5. 2024 – 16. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analýza informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledující a hodnotící efektivnost vzdělávací soustavy dle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Lukavice, okres Rychnov nad Kněžnou (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. Ve školním roce 2023/2024 se v době inspekční činnosti ve dvou třídách MŠ vzdělávalo 25 dětí, ZŠ navštěvovalo ve dvou třídách 1. – 5. ročníku 14 žáků, do jednoho oddělení školní družiny bylo k pravidelné denní docházce zapsáno 14 účastníků zájmového vzdělávání. Podrobnější informace o škole jsou dostupné na webových stránkách www.skola-lukavice.eu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve funkci od roku 2015, při vedení školy využívá svých dlouholetých zkušeností. Uplatňuje způsob řízení, který je založen na principu partnerské spolupráce a otevřené komunikace. Zpracovala strategický plán rozvoje školy na roky 2023 – 2025, v něm obsažená koncepce rozvoje školy vychází z analýzy jejího stavu, zahrnuje všechny součásti a oblasti její činnosti, stanovuje konkrétní kroky k dosažení reálných cílů. Strategické záměry školy byly naplňovány, pravidelně aktualizovány a vyhodnocovány.

Ředitelka školy si ponechala kompetence k vedení ZŠ a školní družiny v plném rozsahu, v těchto součástech sama pravidelně hospituje, na základě svých zjištění přijímá dostatečně efektivní opatření v zájmu zkvalitňování pedagogického procesu, ve školní jídelně ustanovila vedoucí pracovníci. Kontrolní systém ale není zcela efektivní, protože v notýscích a žákovských knížkách nebyla vedena žádná průběžná klasifikace předmětu hudební výchova v obou třídách všech ročníků základní školy za uzavřené pololetí aktuálního školního roku. Hospitační záznamy obsahují dostatečně konkrétní doporučení ke zlepšení další práce pedagožek. Ředitelka školy účelně delegovala dílčí pravomoci i povinnosti na zástupkyni ředitelky pro předškolní vzdělávání. Zástupkyně ředitelky školy svým působením přispívá ke zvýšení kvality předškolního vzdělávání pravidelně realizovanou kontrolní a hospitační činností. Zájmové vzdělávání je vhodně propojeno se základním vzděláváním.

Předávání informací mezi zaměstnanci školy se uskutečňuje formou každodenních rozhovorů a operativních setkání. Ředitelka školy vede pedagogické rady školy, záznamy obsahují organizační záležitosti i vyhodnocování vzdělávacích výsledků. Pedagogický sbor je stabilizovaný a téměř plně kvalifikovaný. Své poznatky si učitelky vzájemně předávají, což se pozitivně odráží v kvalitě výuky.

Ředitelce školy se daří získávat finanční prostředky z mimorozpočtových zdrojů, ty byly účelně využity pro činnosti všech součástí školy, např. na pořádání projektových dnů, mimoškolní akce, další vzdělávání pedagogických pracovníků. Zlepšily se i materiální podmínky s dopadem do výuky: byla postavena zahradní učebna, nakoupeny notebooky, zrekonstruovány vnitřní prostory učeben, zahrada byla vybavena novými herními prvky. Žákům ZŠ slouží pro přírodovědnou výuku nový venkovní altán na školní zahradě.

Škola účinně spolupracuje se zřizovatelem i s místními spolky. Klade důraz na bezpečné a zdravé životní prostředí. Ve školní zahradě např. vyrostly stromy z plodu kaštanu či pomlázky zasazené žáky školy. Ředitelka dbá o provázanost školy, rodiny a společnosti. Jsou cíleně vytvářeny příznivé podmínky pro otevřenou komunikaci se zákonnými zástupci dětí a žáků. Přínosné je také partnerství MŠ se ZŠ, které spočívá v podpoře bezproblémového přechodu dětí na vyšší stupeň vzdělávání. Besedy a praktické ukázky pořádané ve spolupráci

s jednotlivými složkami integrovaného záchranného systému přispívají k rozšiřování a prohlubování poznatků dětí a žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání vycházelo z integrovaných bloků a tematických celků definovaných ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Tematickým blokům nebyly vždy přiřazeny vzdělávací cíle a klíčové kompetence ze všech oblastí. Třídní plánování vzdělávání bylo převážně zaměřené na obsahovou náplň. Uplatňovaný pedagogický styl učitelek byl založen na empatii, vstřícnosti a znalosti dětí. Příznivá atmosféra ve třídě podporovala utváření vztahů mezi dětmi, rozvíjela jejich sociální dovednosti a osobnostní předpoklady. Učitelky využívaly k hodnocení dětí průběžnou pochvalu, poskytly dostatečnou zpětnou vazbu k jejich pokrokům. Vedly děti k vlastnímu sebehodnocení, v průběhu vzdělávání byly zaznamenány prvky formativního hodnocení. Dostatečně pestrá a poutavá vzdělávací nabídka byla tematicky a činnostně provázaná. Zahrnovala námětové hry, činnosti výtvarné, grafomotorické a manipulační. Rozvoj polytechnických dovedností dětí rozvíjely učitelky při práci s konstruktivními stavebnicemi. U předškolních dětí cíleně zařazovaly didaktické činnosti zvyšující školní připravenost. Podporovaly rozvoj myšlení, paměti a pozornosti, smyslového a zrakového vnímání, procvičovaly jemnou a hrubou motoriku, záměrně rozvíjely u dětí komunikaci a řeč, kladly důraz na samostatnost dětí. Učitelky také věnovaly pozornost rozvoji pohybových a motorických dovedností. Zařazovaly motivovaná cvičení a řízené pohybové aktivity. Při pobytu venku poskytovaly učitelky dětem dostatek prostoru pro spontánní pohyb a sportovní aktivity. Tematické vycházky do okolí školy napomáhaly rozvoji tělesné zdatnosti dětí i k získávání kladného vztahu k přírodě. Učitelky podněcovaly děti k dodržování základních společenských a kulturních návyků, k respektování pravidel soužití. Vedly je k základům sebeobsluhy, samostatnosti při oblékání, hygieně. Organizace odpoledního odpočinku vhodně zohledňovala individuální potřeby dětí.

Hospitované hodiny v ZŠ se vyznačovaly velmi příjemnou pracovní atmosférou, ve kterých žáci dodržovali pravidla slušné komunikace. Učitelky projevovaly vstřícný a empatický přístup a ověřovaly si porozumění zadané práci. Stavba všech sledovaných hodin byla promyšlená a společná výuka, která probíhá podle tematických plánů, dvou i tří ročníků v jedné třídě velmi dobře organizačně připravená. Ve všech hospitovaných hodinách vyučující na začátku sdělily žákům srozumitelným způsobem téma. Vzdělávací cíle, které vycházely ze školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, obvykle pedagožky vymezily či vyplynuly v průběhu hodiny. Učitelky volily efektivní formy a metody výuky, kladly velký důraz na schopnost samostatné práce žáků i na jejich spolupráci. Vzhledem k nízkému počtu žáků v ročnících byla práce v menších skupinách účelná, promyšleně se střídala frontální práce s řízenou diskusí. Žáci všech ročníků dobře spolupracovali a adekvátně ke svému věku zvládali vzájemnou pomoc. Pedagožky vyžadovaly dodržování nastavených pravidel chování a kladly značný důraz na zkvalitňování a budování třídního klimatu. Často také účelně pracovaly s chybou žáků. Ve výuce byla smysluplně využívána pestrá škála pomůcek, díky čemuž docházelo k názornému propojení výuky s reálnými situacemi běžného života a ke zvýšení efektivity osvojených poznatků. Vyučující pravidelně rozvíjely mezipředmětové vztahy, žáci využívali často a účelně digitální techniku. Důraz byl efektivně kladen na rozvoj osobnosti žáků a jejich motivaci pro celoživotní učení. Využívání venkovních prostor (hřiště, altán na školní zahradě) vhodně podporovalo psychohygieny žáků. Individualizace v zájmu žáků byla ve výuce realizována promyšleným dělením činností v jednotlivých ročnících. Všichni žáci byli aktivně zapojeni do průběhu

vyučovacích hodin, vědomosti žáků byly na velmi dobré úrovni. Učitelky uplatňovaly k žákům přátelský přístup, poskytovaly jim konkrétní zpětnou vazbu k průběžným výsledkům a vedly je k sebehodnocení, nevyužívaly však formativní hodnocení podporující vzdělávací pokrok žáků.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno v jednom oddělení. Organizace činností ve školní družině byla promyšlená a efektivní. Sledované aktivity byly velmi dobře připravené, žáci pracovali se zaujetím. Rozličné činnostní metody a formy práce posílené kvalitní materiální podporou zajišťovaly neustálou zaměstnanost žáků. Pestrá nabídka různých aktivit u nich rozvíjela zejména přírodovědnou, sociální gramotnost a kompetence k trávení volného času. Pro činnost žáků ve školní družině je využívána jak herna, tak i další prostory školy, školní zahrada či obecní hřiště.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V MŠ sledují učitelky individuální výsledky vzdělávání dětí všech věkových skupin prostřednictvím písemné formy pedagogické diagnostiky. Poznatky doplňují výběrem prací dětí, ty zatím netvoří ucelené diagnostické portfolio a nepodává komplexní obraz o jejich průběžném vývoji. Zjištěné informace vyučující v malé míře využívají při plánování konkrétní vzdělávací nabídky a následném vyhodnocování účinnosti zvolených vzdělávacích postupů. Během sledovaného vzdělávání byly výsledky dětí ve většině oblastí na očekávané úrovni. Aktivně si vybíraly nabízené činnosti, samostatně používaly pomůcky při pracovních a výtvarných činnostech, některé z nich měly upevněn správný úchop psacího náčiní. Na potřebné úrovni měly manipulační, pohybové a hudební dovednosti. Uplatňovaly základní předmatematické znalosti a dovednosti. Přirozeně a spontánně reprodukovaly básně a říkadla, srozumitelně formulovaly své požadavky, odpovídaly na otázky, měly dobrou slovní zásobu. Děti se k sobě chovaly přátelsky, ohleduplně a respektovaly nastavená pravidla soužití. Škola efektivně podporuje dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, účinně spolupracuje se školským poradenským pracovištěm při nastavení podpůrných opatření. Učitelky a asistentka pedagoga poskytovaly adekvátní podporu i ostatním dětem. Nepříliš dobrých výsledků dosahují děti v oblasti odstraňování řečových vad, i přes spolupráci s klinickou logopedkou, která v MŠ provádí depistáž, učitelky následně doporučují zákonným zástupcům využití odborné péče. Celkové výsledky vzdělávání učitelky sledují v souvislosti s přechodem předškolních dětí do první třídy a efektivně v průběhu školního roku spolupracují s vyučujícími ZŠ. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí informováni při pravidelném osobním kontaktu, výstavou prací dětí na nástěnkách v budově školy i na příležitostných akcích pořádaných školou.

Informování ředitelky školy o vzdělávacích výsledcích žáků v souladu se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání probíhá jednak průběžně na každodenní bázi, jednak na jednání pedagogické rady, kde se na jejich vyhodnocování podílejí všechny pedagožky. Ke zjišťování výsledků vzdělávání žáků škola využívá vlastní nástroje, a to formou ústního zkoušení či písemných prací. O chování a prospěchu žáků jsou jejich zákonní zástupci pravidelně informováni prostřednictvím žákovských knížek a notýsků. Při ohrožení žáků školním neúspěchem, hledá škola ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků příčiny a navrhuje opatření ke zlepšení (individuální péče v hodinách, doučování). Ze vzdělávacích výsledků žáků včetně úspěšných přijímacích řízení na dalších školy je zřejmé, že ve škole nejsou žáci s dlouhodobým školním neúspěchem.

Škola rozmanitými aktivitami přirozeně zapojovanými do výuky a do zájmového vzdělávání dlouhodobě a promyšleně podporuje osobnostní rozvoj žáků, jejich společenskou sounáležitost, schopnost spolupracovat, posiluje jejich vědomí občanské identity. Zejména úzká propojenost MŠ a ZŠ, stejně jako pevné sepětí pedagogického sboru se zákonnými zástupci má klíčový význam pro zdárný vývoj dětí a žáků. Spolupráce s vnějšími partnery (Sokol, myslivecké sdružení, hasiči, okolní školy apod.) včetně zřizovatele a zákonnými zástupci je účinná, efektivní a má pozitivní dopad na vzdělávání a výchovu dětí a žáků.

Činnost školního poradenského pracoviště rozdělila ředitelka školy vyváženě tak, že sama pracuje jako výchovná poradkyně, další učitelka je školní metodičkou prevence. Ředitelka školy je hlavní koordinátorkou vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, účelně zajišťuje komunikaci se školským poradenským zařízením a informuje o jejich podpůrných opatřeních ostatní pedagožky školy. V tomto školním roce se ve škole žádní žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nevzdělávají. Při výskytu výchovných problémů koordinuje svůj postup s další třídní učitelkou, kontaktuje zákonné zástupce žáků, postupuje v souladu se školním řádem. Školní metodička prevence naplňuje primární prevenci formou pravidelné činnosti (pondělní komunitní kruhy) a plánovaných akcí v průběhu školního roku (kurzy dopravní výchovy a první pomoci apod.), ta je též zahrnuta do některých vyučovaných předmětů. Její systém práce je funkční a efektivní. Škola má nastavený jasný systém postupu při řešení rizikového chování žáků, které se tak obvykle daří eliminovat již v zárodku. Kariérové poradenství je realizováno informovaností o okolních plně organizovaných základních školách. Aktivní a efektivní činnost školního poradenského pracoviště ve spolupráci s žáky i jejich zákonnými zástupci vytváří dobré předpoklady pro udržení zdravého klimatu ve škole.

Závěry

Vývoj školy

- V mateřské škole byl rozšířen pedagogický sbor o asistenta pedagoga.
- Zlepšily se materiální podmínky školy s dopadem pro vzdělávání: na školní zahradě bylo vybudováno dětské hřiště, altán pro venkovní výuku, proběhla renovace tříd, kabinetů, sociálních zařízení a byly zakoupeny nové počítače k výuce informatiky.

Silné stránky

Základní škola a mateřská škola

- Spolupráce s vnějšími partnery včetně zřizovatele a zákonnými zástupci je účinná, efektivní a má pozitivní dopad na vzdělávání a výchovu dětí a žáků. (1.5)

Mateřská škola

- Mateřská škola disponuje velkou řadou nových, moderních a rozmanitých didaktických pomůcek k rozvoji gramotnosti dětí. (2.4)
- Pedagogický styl učitelek v mateřské škole rozvíjí sociální dovednosti dětí, podporuje pocit sounáležitosti a dobré vztahy mezi nimi. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Kontrolní systém vedení školy není zcela důsledný a efektivní. Byly zjištěny nedostatky v oblasti kontroly průběžného hodnocení vzdělávacích výsledků žáků a informovanosti zákonných zástupců o nich v předmětu hudební výchova. (2.1)

Základní a Mateřská škola

- Vedená pedagogická diagnostika má v mateřské škole formální charakter, nepodává učitelkám komplexní obraz o vývoji, pokrocích dětí a jejich dosažených výsledcích. (5.1)
- Pedagogové v základní škole průběžně nezískávají aktuální informace o výsledcích vzdělávání všech žáků ve všech předmětech. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Kontrolovat četnost průběžného hodnocení vzdělávacích výsledků žáků a informování zákonných zástupců o nich prostřednictvím záznamů do notýsků a žákovských knížek.
- Vzdělávací nabídku v mateřské škole plánovat s ohledem na diagnostická zjištění, zaměřit se na podporu individualizace a diferenciaci vzdělávání.
- Vést pedagogickou diagnostiku tak, aby poskytovala učitelkám konkrétní informace o dosažené úrovni vzdělání dětí, jejich získaných poznacích a dovednostech.
- Využívat při vzdělávání dětí a žáků formativní zpětnou vazbu k výsledkům jejich práce, vést děti a žáky k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, č.j. 484/2002-ZŠ, vydaná obcí Lukavice s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 24. 9. 2002
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, č.j. MSMT-18845/2018-2, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2018, ze dne 21. 6. 2018
3. Potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané s účinností od 1. 5. 2015, ze dne 29. 5. 2015
4. Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě mateřské školy na 28 dětí ze dne 30. 10. 2017 na dobu neurčitou
5. Povolení výjimky z počtu žáků základní školy pro školní rok 2023/2024 ze dne 14. 3. 2024
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 5. 2024

7. Dokumentace k hodnocení materiálních, personálních a finančních podmínek školy za školní roky 2022/2023 a 2023/2024
8. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí a žáků (včetně knih úrazů) vedená ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024
9. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
10. Školní vzdělávací programy předškolního, základního a zájmového vzdělávání platné ve školním roce 2023/2024
11. Školní řády základní školy a mateřské školy a vnitřní řády školní družiny, školní jídelny platné ve školním roce 2023/2024
12. Klasifikační řád školy platný ve školním roce 2023/2024
13. Provozní řád školní zahrady platný ve školním roce 2023/2024
14. Organizační schéma řízení školy platné ve školním roce 2023/2024
15. Koncepční záměry školy pro období 2023/2025
16. Plán práce pro školní rok 2023/2024
17. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků pro školní rok 2023/2024
18. Plán environmentální výchovy pro školní rok 2023/2024
19. Plán kulturních a sportovních akcí školy 2023/2024
20. Tematické plány učiva základní školy platné ve školním roce 2023/2024
21. Tematický plán školní družiny pro školní rok 2023/2024
22. Plán hospitační činnosti ředitelky školy na školní rok 2023/2024
23. Hodnocení plnění plánu práce Základní školy a mateřské školy Lukavice ve školním roce 2022/2023
24. Záznamy hospitační činnosti ředitelky školy za školní rok 2023/2024
25. Třídní knihy základní a mateřské školy a přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2023/2024
26. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2023/2024
27. Výsledky vzdělávání dětí a žáků vedené ve školním roce 2022/203 a 2023/2024 (výpis)
28. Notýsky a žákovské knížky žáků základní školy ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
29. Minimální preventivní program školy platný ve školním roce 2023/2024
30. Strategie předcházení školní neúspěšnosti platná ve školní roce 2023/2024
31. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami platná ve školním roce 2023/2024
32. Pedagogická diagnostika dětí vedená v mateřské škole ve školním roce 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Lukáš Zábranský, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Eva Hitková, školní inspektorka

Bc. Věra Jiránková, kontrolní pracovnice

10. 6. 2024